

ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальноосвітньої підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора ННІ ветеринарної медицини

(підпис) *Л. Тарасенко*

« 01 » 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПЕДАГОГІКА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ»**

Спеціальність 211 Ветеринарна медицина

Освітня програма «Ветеринарна медицина»

Освітній рівень магістр

Навчально-науковий інститут ветеринарної медицини

Старобільськ 2020

Робоча програма з навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» для студентів спеціальності 211 Ветеринарна медицина освітнього рівня «магістр».

«31» ____ 08 ____ 2020 року. – 19 с.

Розробник: Нікітіна Віра Вікторівна, доцент кафедри загальноосвітньої підготовки, кандидат філософських наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальноосвітньої підготовки

Протокол від «31» ____ 08 ____ 2020 року № 7

Завідувач кафедри Валерія ТУПЧЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією ННІ ветеринарної медицини
Протокол від « » _____ 2020 року № _____

Голова

(підпис)

_____
(ПІП)

1. Опис навчальної дисципліни

<u>Найменування показників</u>	<u>Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень</u>	<u>Статус навчальної дисципліни</u>	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 2	<u>Галузь знань:</u> 21 Ветеринарна медицина	Обов'язкова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність: 211 Ветеринарна медицина	Рік підготовки:	
<u>Загальна кількість годин - 60</u>		<u>1-й</u>	<u>-й</u>
		Семестр	
		<u>1-й</u>	<u>-й</u>
<u>Тижневих годин для денної форми навчання:</u> аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	<u>Освітній рівень:</u> магістр	Лекції	
		<u>14 год.</u>	<u>год.</u>
		Практичні, семінарські	
		<u>16 год.</u>	<u>год.</u>
		Лабораторні	
		<u>год.</u>	<u>год.</u>
		Самостійна робота	
	<u>30 год.</u>	<u>год.</u>	
<u>Мова навчання:</u> українська		У тому числі: Індивідуальні завдання: <u>год.</u>	
		<u>Форма підсумкового контролю:</u> залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Метою** викладання курсу «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» є формування у студентів цілісної системи знань про основи навчально-виховного процесу підготовки висококваліфікованих фахівців та методичні засади викладацької діяльності науково-педагогічних працівників у системі вищої освіти, що має стати засадою їхніх майбутніх умінь у разі виконання ними функцій викладача вищої школи.

Освоєння майбутніми фахівцями з ветеринарної медицини навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» має стати підвалиною пізнання ними теоретичних засад педагогічного процесу і педагогічного спілкування, основних педагогічних технологій, освоєння яких може стати підґрунтям не лише їхньої викладацької діяльності у вищій школі, але й загалом сприяти формуванню соціальної культури як важливого чинника їх успішної взаємодії у професійному, громадсько-політичному і сімейному середовищі.

2.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» є такі завдання:

- висвітлити перед студентами проблемне коло педагогічної науки та її значення для їхньої майбутньої професійної діяльності, участі у громадсько-політичному житті й побудови сімейних стосунків;
- ознайомити студентів з історичними передумовами розвитку системи вищої освіти у світі й Україні та сучасними тенденціями її трансформації;
- сформувати у студентів наукове уявлення про функціонування та розвиток навчально-педагогічного процесу у вищій школі;
- сприяти оволодінню студентами основними категоріями педагогічної науки на рівні відтворення і тлумачення для практичного застосування;
- розвинути у студентів гнучке творче мислення, спроможне до вирішення завдань не лише вузькопрофесійного, але й педагогічного характеру;
- забезпечити освоєння магістрантами методів аналізу наукових і публіцистичних джерел з педагогічної проблематики та опрацювання законодавчо-нормативних документів щодо функціонування вищої школи в Україні;
- ознайомити студентів із методами проведення наукових досліджень з виявлення ефективності педагогічного процесу у закладах вищої освіти;
- стимулювати навчально-пізнавальну діяльність студентської молоді шляхом розширення їхніх знань щодо місця і ролі студента у процесах навчання, виховання та саморозвитку у вищій школі;
- поглибити уявлення студентів магістратури про специфіку і напрями професійної праці викладача вищої школи;
- навчити студентів виявляти чинники, що визначають вибір викладачем конкретних педагогічних технологій і методик викладання;
- ознайомити студентів з інноваційними методиками викладання у ЗВО;
- сприяти набуттю магістрантами навичок з планування та реалізації на практиці різних форм і методів навчання, враховуючи специфіку спеціальності.

2.3. Згідно з вимогами програми навчальна дисципліна «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» спрямована на формування таких **компетентностей**:

- здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу процесів, що відбуваються у системі вищої школи України та світу (ЗК*1);

- здатності застосовувати педагогічні знання у практичних ситуаціях, які можуть виникнути у майбутній професійній діяльності під час спілкування ветеринарного лікаря з клієнтами або у викладацькій діяльності, сімейних стосунках, участі у громадсько-політичному житті (ЗК2);

- знань та розуміння предметної галузі викладання навчальних дисциплін з ветеринарної медицини у системі вищої освіти та професії викладача вищої школи (ЗК3);

- здатності застосовувати українську термінологію (термінологію державної мови) з педагогічної науки як під час усного спілкуватися, так і у письмовій формі (ЗК4);

- здатності розуміти етнологічні витоки (з іноземних мов) понять і категорій педагогічної науки та окремі іноземні аналоги української термінології, яка застосовується у сучасній системі вищої освіти (ЗК5);

- навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій як для дослідницького пошуку у галузі педагогіки вищої школи, так і у викладацькій діяльності (ЗК6);

- здатності обирати емпіричні методи досліджень для аналізу педагогічного процесу у вищій школі (ЗК7);

- здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями, у тому числі з педагогічної проблематиці (ЗК8);

- здатності приймати обґрунтовані рішення, зокрема, у викладацькій і просвітницькій діяльності (ЗК9);

- здатності спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності), спираючись на знання педагогічної науки (ЗК10);

- здатності оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у викладацькій діяльності (ЗК11);

- здатності дотримуватися правил охорони праці, у тому числі тих, що спрямовані на попередження виникнення синдрому «професійного вигорання» викладача вищої школи (ФК**2);

- здатності використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань і педагогічного спілкування під час викладацької діяльності (ФК17);

- здатності здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі ветеринарної медицини та населення, використовуючи методики педагогічного впливу (ФК18).

---

* ЗК – загальна компетентність за освітньо-професійною програмою «Ветеринарна медицина» ЛНАУ для другого (магістерського) рівня.

** ФК – спеціальна (фахова, предметна) компетентність за освітньо-професійною програмою «Ветеринарна медицина» ЛНАУ для другого (магістерського) рівня.

3. Результати навчання

Внаслідок опрацювання матеріалу з «Педагогіки та методики викладання у вищій школі» студенти повинні виявити такі програмні **результати**:

- визначити об'єкт і предмет педагогіки та методики викладання у вищій школі як наукової дисципліни, відтворити її понятійно-категоріальний апарат, описати методи педагогічних досліджень, описати її зв'язки з іншими науками;

- охарактеризувати історико-педагогічні витоки становлення й розвитку сучасної системи вищої освіти у світі та в Україні, виявити розуміння чинників і тенденцій її перетворень на основі Болонської декларації;

- відтворити положення Конституції України щодо права на освіту та виявити знання Закону України «Про вищу освіту» щодо рівнів та ступенів вищої освіти, складників системи вищої освіти, основних завдань закладу вищої освіти (ПРН*14);

- висвітлити значення і проблеми реалізації педагогічною наукою своїх функцій в сучасному суспільстві, показати основні напрямки впливу педагогічних знань на майбутню професійну діяльність студентів-магістрантів;

- назвати та пояснити закономірності і принципи педагогічного процесу, проілюструвати конкретними прикладами їхній зв'язок у системі вищої освіти;

- охарактеризувати структуру та етапи навчально-педагогічного процесу у вищій школі;

- проілюструвати прикладами розуміння ролі студента як об'єкта і суб'єкта педагогічного процесу, виявити знання напрямків його навчально-пізнавальної діяльності та чинників, що впливають на її ефективність;

- проаналізувати засоби активізації пізнавальної діяльності студентської аудиторії і аргументувати свою думку щодо доцільності їхнього використання для стимулювання власної навчальної діяльності;

- описати функції й напрями діяльності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти і виявити проблеми їхньої реалізації в українській вищій школі;

- висвітлити особливості виховної роботи науково-педагогічного працівника вищої школи, об'єктивні й суб'єктивні чинники її здійснення, роль та функції куратора студентської групи.;

- виявити розуміння сутності, структури і функцій педагогічної культури, описати стилі педагогічного спілкування викладача в системі вищої освіти;

- охарактеризувати структуру педагогічної майстерності викладача вищої школи, аргументувати свою думку щодо виявлення ним якостей, які відповідають сучасним вимогам суспільного розвитку;

- пояснити витоки, форми прояву, наслідки професійних криз, деформацій і синдрому «професійного вигорання» у викладача вищої школи та назвати продуктивні заходи щодо їхнього запобігання;

- виявити знання засад наукової організації праці як студентів, так і викладачів, складником якої є дотримання правил техніки безпеки

---

* ПРН – певний результат навчання за освітньо-професійною програмою «Ветеринарна медицина» ЛНАУ для другого (магістерського) рівня.

користування комп'ютерними приладами, особистої гігієни (ПРН 3), знання особливостей захисту населення від небезпечних патогенів (ПРН 11);

- показати розуміння компетентнісного підходу як основи створення освітніх програм у системі вищої освіти, відбору змісту навчальних дисциплін та методів їхнього викладання

- виділити елементи змісту освіти у вищій школі та проаналізувати нормативні документи щодо змісту освіти з підготовки магістрантів – майбутніх лікарів ветеринарної медицини;

- описати основні види дидактичних матеріалів, в яких віддзеркалюється зміст вищої освіти, та вимоги до їхньої підготовки;

- назвати принципи відбору викладачем вищої школи змісту конкретної навчальної дисципліни та проілюструвати це конкретними прикладами;

- показати відмінність методів викладання від методів учіння й методів навчання та класифікувати їх за різними критеріями;

- охарактеризувати чинники, які впливають на вибір науково-педагогічним працівником вищої школи методів викладання конкретної навчальної дисципліни під час різних видів занять;

- пояснити причини і сутність технологізації сучасної вищої освіти й назвати основні риси педагогічної технології;

- виявити вміння розрізняти традиційні та новітні педагогічні технології, бачення їхніх позитивних рис і недоліків;

- охарактеризувати особливості основних і допоміжних видів новітніх педагогічних технологій, які застосовуються у сучасній вищій школі;

- визначити специфіку лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять, методики їхнього проведення, у тому числі під час фахової підготовки майбутніх ветеринарних лікарів;

- довести необхідність проведення консультацій та індивідуальної роботи (у тому числі індивідуальних занять) зі здобувачами вищої освіти;

- обґрунтувати важливість приділення в сучасних умовах викладачами переважної уваги організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- охарактеризувати складники керування викладачем самостійною роботою студентів, у тому числі під час підготовки ними курсових і кваліфікаційних робіт та проходження студентських практик різного виду;

- пояснити призначення різних видів контролю навчально-пізнавальної успішності студентів у вищій школі;

- виділити критерії і форми діагностики навчально-пізнавальних досягнень студентів, пояснити причини застосування трьохшкальної системи оцінювання в українських ЗВО.

Цілеспрямоване формування педагогічної культури у студентів магістратури сприятиме їхній підготовці до практики викладацької діяльності і до побудови плідних відносин у системі «управлінець – підлеглий», «ветеринарний лікар – клієнт» у сфері професійної діяльності.

4. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліни, які мають бути вивчені раніше: немає.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Педагогіка та методика викладання у вищій школі як наукова дисципліна

Система вищої освіти як об'єкт педагогіки та методики викладання у вищій школі як наукової дисципліни. Освіта як соціальне явище. Історичний розвиток вищої освіти у світі та в Україні. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти. Болонський процес як засіб інтеграції систем вищої освіти країн Європи. Складники, завдання і рівні системи вищої освіти в Україні, згідно із Законом України «Про вищу освіту».

Предмет педагогіки та методики викладання у вищій школі як наукової дисципліни, його співвідношення із предметами педагогіки, дидактики, дидактики вищої школи та андрагогіки. Проблемне коло і категорії цієї наукової дисципліни. Принципи і методи педагогічних досліджень.

Структура педагогіки та методики викладання у вищій школі. Необхідність і основні напрями взаємодії педагогіки та методики викладання у вищій школі з іншими науковими дисциплінами.

Функції педагогіки та методики викладання у вищій школі як наукової дисципліни, її значення в сучасних умовах трансформації вищої освіти у світі та в Україні. Необхідність пізнання педагогіки та методики викладання у вищій школі студентами магістратури. Дотримання студентами принципів академічної доброчесності як засада опанування навчальним матеріалом.

Тема 2. Педагогічний процес у вищій школі, місце і роль студента у педагогічному процесі

Поняття «процес» і «соціальний процес». Сутність педагогічного процесу у вищій школі. Завдання і основні структурні елементи педагогічного процесу в закладах вищої освіти. Закономірності та принципи педагогічного процесу в системі вищої освіти. Основні етапи педагогічного процесу у вищій школі та необхідність їхнього дотримання викладачем. Види занять у вищій школі.

Студент як об'єкт і суб'єкт педагогічного процесу. Причини і форми вияву підвищення суб'єктності студентів у системі вищої освіти в сучасному світі. Психологічні особливості студентського віку. Специфіка соціального, морального та інтелектуального розвитку студентської молоді. Типологія сучасних студентів.

Особливості навчальної роботи студентів у закладі вищої освіти та чинники їхньої навчально-пізнавальної активності. Книга в системі професійної підготовки майбутніх висококваліфікованих фахівців та особливості пошуку студентами інформації в умовах розповсюдження новітніх інформаційних систем. Методи і проблеми позитивної навчально-пізнавальної мотивації студентів. Основні напрями навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Наукова організація праці студентів. Доцільний розподіл часу студентської молоді. Гігієна навчальної праці студента. Змістовне дозвілля як засада підвищення якості навчальної діяльності молоді.

Тема 3. Основні напрямки науково-викладацької діяльності у вищій школі

Науково-педагогічний працівник як основний суб'єкт педагогічного процесу у вищій школі, соціальна значущість його праці. Правові засади, місія, основні функції і види професійної діяльності науково-педагогічного працівника вищої школи. Навчальне навантаження викладача і його види. Методична і наукова робота викладача вищої школи як підґрунтя його педагогічної діяльності. Виховна спрямованість викладацької діяльності у вищій школі та напрями виховної роботи зі студентами.

Педагогічна культура викладача вищої школи: її сутність, структура і функції. Сфери комунікації науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти та основи його комунікативної культури. Стилі педагогічного спілкування викладача вищої школи. Сутність і складники майстерності педагогічної діяльності викладача вищої школи. Професійні і особистісні якості, які мають бути притаманні сучасному педагогу вищої школи.

Стресогенність професійної діяльності викладача закладу вищої освіти. Професійні кризи і деформації у діяльності науково-педагогічного працівника вищої школи. Синдром «професійного вигорання» викладача вищої школи: його сутність, причини і форми прояву. Засоби профілактики і подолання «професійного вигорання» у науково-педагогічних працівників вищої школи. Наукова організація праці викладача вищої школи: шляхи ефективної організації режиму праці та відпочинку викладача вищої школи.

Тема 4. Зміст освіти та методи викладання у вищій школі

Призначення визначення змісту освіти у вищому навчальному закладі та його компоненти. Компетентнісний підхід як концептуальна основа створення та реалізації освітніх програм нового покоління та відбору змісту навчання. Основні напрями змісту освіти (загальноосвітній, профільний і спеціальнонауковий). Віддзеркалення змісту навчання у нормативних документах вищої школи.

Критерії відбору змісту конкретних навчальних дисциплін. Дидактичні матеріали, в яких віддзеркалюється зміст освіти: навчальні і довідкові видання, наочні та роздаткові матеріали. Вимоги до підготовки різних видів дидактичних матеріалів у вищій школі. Роль новітніх інформаційних технологій в їхній підготовці. Електронні підручники й навчальні посібники: переваги і недоліки.

Пов'язаність між собою змісту освіти, змісту певної навчальної дисципліни і методів навчання. Співвідношення методів навчання, методів викладання і методів учіння. Чинники, що впливають на вибір педагогом вищої школи методів викладання.

Класифікація методів викладання у вищій школі: методи організації навчальної пізнавальної діяльності студентів, методи стимулювання інтересу студентів до навчання і мотивації їхньої навчально-пізнавальної діяльності, методи контролю викладача за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності студентської молоді.

Тема 5. Педагогічні технології як інструмент формування компетенцій кваліфікованих фахівців

Технологічний підхід в освіті, дискусії в історії педагогіки щодо необхідності його запровадження. Основні риси педагогічної технології, її структурні компоненти.

Сучасні вимоги до педагогічних технологій та особливості їх визначення в умовах особистісно орієнтованого навчання. Зміст та основоположні принципи особистісно-орієнтованого навчання та виховання фахівців у вищій школі. Орієнтація на майбутню фахову діяльність як системоутворюючий елемент вибору педагогічної технології у вищій школі.

Класифікація технологій навчання. Традиційні та інноваційні технології навчання у сучасній вищій школі: їхні специфічні риси, переваги і недоліки. Види новітніх технологій, які застосовуються у вищій школі: проблемне, контекстне, проектне, диференційоване, дистанційне навчання. Переваги і недоліки різних видів новітніх педагогічних технологій, методики їхнього застосування.

Комп'ютерні та ігрові технології як допоміжні педагогічні технології. Функції комп'ютера і комп'ютерних технологій у сучасному педагогічному процесі. Роль комп'ютерних технологій у реалізації новітніх педагогічних технологій. Призначення рольових технологій. Вимоги до правил рольових і ділових ігор, методика їхньої розробки і проведення.

Тема 6. Методика підготовки й проведення аудиторних занять у вищій школі

Аудиторна та позааудиторна робота у вищій школі. Різновиди аудиторних занять у закладах вищої освіти та їхнє призначення і функції.

Лекція як різновид аудиторної роботи зі студентами у системі вищої освіти, її функції та різновиди. Етапи, дидактичні принципи і методика підготовки викладача до лекційних занять. Методики проведення лекцій в умовах застосування різних педагогічних технологій в системі вищої освіти.

Семінарське, практичне і лабораторне заняття: спільне й особливе. Дидактичні цілі проведення семінарських, практичних і лабораторних занять. Види семінарських занять і форми їхнього проведення. Методики проведення семінарських занять у межах обраних педагогічних технологій. Особливості завдань, які пропонуються студентам під час практичних занять. Види практичних занять і форми їхнього проведення. Вимоги до підготовки викладача і студентів до лабораторних занять. Структура лабораторного заняття.

Необхідність консультацій як форми занять зі студентами у вищій школі та їхні види. Структура групової передекзаменаційної консультації та методика її проведення. Особливості консультативної роботи викладача зі студентами, які здійснюють наукове дослідження.

Причини проведення індивідуальних занять у вищій школі та їхні завдання. Методики їхнього проведення. Специфіка індивідуальної роботи зі студентами в умовах дистанційного навчання.

Тема 7. Методика організації самостійної роботи студентів

Організація науково-педагогічними працівниками вищої школи самостійної роботи студентів: її мета, принципи організації, функції, форми і зміст. Чинники, що впливають на успішність самостійної роботи студента, та типологія цього виду студентської пізнавальної діяльності.

Роль викладача в організації самостійної роботи студента: методичні засади і проблеми. Необхідність і складнощі мотивації сучасного студента до плідної самостійної роботи. Сприяння з боку викладача адаптації студентів молодших курсів до самостійної навчальної роботи. Мотивування молоді до роботи з науковою літературою та її методичне забезпечення.

Різновиди методичних матеріалів для самостійної роботи студентів і вимоги до їхнього складання. Особливості пошуку студентами інформації в сучасних умовах розповсюдження новітніх інформаційних систем та методичні поради викладача щодо такого пошуку.

Особливості самостійної роботи студентів під час курсового і дипломного проектування. Вимоги до курсових і дипломних робіт та етапи їхньої підготовки студентом. Роль викладача-керівника в підготовці студентами курсових і кваліфікаційних робіт.

Різновиди практик студентів у вищій школі: навчальна, виробнича, переддипломна практики. Функції викладача – керівника студентської практики.

Тема 8. Методичні засади контролю досягнень навчальної діяльності студентів

Мета і функції контролю досягнень навчальної діяльності студентів. Структура педагогічного контролю. Педагогічні вимоги до контролю отриманих студентами знань, навиків і умінь. Принципи оцінювання навчальних досягнень студентів. Помилки, які виникають під час оцінювання рівня навчальних досягнень студента.

Види і форми контролю навчально-пізнавальної діяльності студентів в системі вищої освіти. Переваги і недоліки усного і письмового контролю. Особливості графічної та практичної перевірки отриманих студентами компетентностей. Методичні основи організації тестового контролю знань. Види педагогічного тестування. Вимоги до тесту педагогічного характеру та етапи його складання.

Організація складання заліків та іспитів у вищій школі. Умови допуску студентів до підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз заліку та іспиту як видів підсумкового контролю результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів. Вимоги до складання питань для усного опитування та тестових питань для підсумкового контролю.

Загальні критерії оцінювання знань студентів під час підсумкового контролю. Уніфікована шкала оцінювання результатів складання іспитів і заліків студентами за системою ECTS та національною системою.

6. Структура навчальної дисципліни

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>									
	<i>денна форма</i>					<i>заочна форма</i>				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	пр	лаб	с.р.		л	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ТЕМА 1. Педагогіка та методика викладання у вищій школі як наукова дисципліна	11	2	2	-	7	-	-	-	-	-
ТЕМА 2. Педагогічний процес у вищій школі, місце і роль студента у педагогічному процесі	12	2	2	-	8	-	-	-	-	-
ТЕМА 3. Основні напрямки науково-викладацької діяльності у вищій школі	11	2	2	-	7	-	-	-	-	-
ТЕМА 4. Зміст освіти та методи викладання у вищій школі	12	2	2	-	8	-	-	-	-	-
ТЕМА 5. Педагогічні технології як інструмент формування компетенцій кваліфікованих фахівців	12	2	2	-	8	-	-	-	-	-
ТЕМА 6. Методика підготовки й проведення аудиторних та занять у вищій школі	12	2	2	-	8	-	-	-	-	-
ТЕМА 7. Методика організації самостійної роботи студентів	10	1	2	-	7	-	-	-	-	-
ТЕМА 8. Методичні засади контролю досягнень навчальної діяльності студентів	10	1	2	-	7	-	-	-	-	-
Усього годин	60	14	16	0	60	0	0	0	0	0

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ФН	Заочна ФН
1	Педагогіка вищої школи як наукова дисципліна	2	-
2	Педагогічний процес у вищій школі, місце і роль студента у педагогічному процесі	2	-
3	Основні напрямки науково-викладацької діяльності у вищій школі	2	-
4	Зміст освіти та методи викладання у вищій школі	2	-
5	Педагогічні технології як інструмент формування компетенцій кваліфікованих фахівців	2	-
6	Методика підготовки й проведення аудиторних занять у вищій школі	2	-
7	Методика організації самостійної роботи студентів	2	-
8	Методичні засади контролю досягнень навчальної діяльності студентів	2	-

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів Луганського національного аграрного університету.

11. Форми поточного та підсумкового контролю і засоби діагностики результатів навчання

11.1. Поточний контроль проводиться у вигляді *опитування, інших форм роботи під час семінарського заняття, тестування на платформі Moodle*. Також за бажанням студенти можуть виконати запропоноване творче завдання.

11.2. Підсумковий контроль проводиться у вигляді *заліку*.

11.3. Засобами діагностики результатів навчання є *тести із закритими, напівзакритими та відкритими питаннями* та за необхідності *додаткова усна співбесіда*. За бажанням студентів засобами діагностики результатів навчання можуть бути *презентації студентами результатів педагогічних мінідосліджень, виступи на наукових заходах*.

11.4. Розподіл балів, які отримують студенти в кожному семестрі

Поточний контроль								Семестровий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	8	8	8	8	7	7	40	100

T1, T2 ... T8 – теми навчальної дисципліни.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Навчальна дисципліна передбачає використання програмного забезпечення: *on-line: Microsoft Office 365, Moodle (GNU загальна суспільна ліцензія)*.

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» включає:

1. Робочу програму дисципліни.
2. Конспекти лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі».
3. Методичні рекомендації з підготовки студентів до семінарських занять з дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі».
4. Методичні рекомендації щодо виконання творчого завдання під час самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі».
5. Методичні розробки, які розміщено у бібліотечному фонді ХНАУ ім. В. В. Докучаєва та Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка.

14. Рекомендовані джерела інформації

14.1. Навчальна та інша література

1. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2 кн. / І. Д. Бех. – Кн. 1. Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади : навч.-метод. посіб. – К. : Либідь, 2003. – 344с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2 кн. / І. Д. Бех. – Кн. 2. Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади : навч.-метод. посіб. – К. : Либідь, 2003. – 344с.
3. Бондаренко В. В. Викладач як основа конкурентоспроможності випускника технічного університету / В. В. Бондаренко // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. / гол. ред. В. Г. Пасинок ; ХНУ ім. В. Н. Каразіна, КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія». – Вип. 43. – Харків, 2018. – С. 53–63.
4. Вавілова Г. В. Інформаційно-комунікаційні технології – ефективний педагогічний засіб формування комунікативної компетентності студентів ВНЗ / Г. В. Вавілова, А. М. Жулківська // Наукові записки НаУКМА. – 2015. – Том 175. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. – С. 33–36.
5. Власова І. В. Реформування вищої школи в контексті Болонського процесу / І. В. Власова // Збірник наукових праць «Педагогічні науки» / гол. ред. В. Л. Федяєва ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2019. – Вип. LXXXVI. – С. 91–96.
6. Вознюк О. Роль соціогуманітарних дисциплін у формуванні професійної культури майбутніх фахівців у технічному ВНЗ / О. Вознюк, А. Поцелуйко, А. Шайнер // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – 2017. – Вип. 32. – С. 481–486.
7. Волошина О. В. Кейс-метод як засіб розвитку пізнавального інтересу студентів в процесі вивчення профільних дисциплін / О. В. Волошина, А. О. Бельдій // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – 2019. – № 60. – С. 13–18.
8. Голозубова О. В. Самоосвіта педагога як умова особистісного та професійного розвитку / О. В. Голозубова, Є. П. Матенко // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. / гол. ред. В. Г. Пасинок ; ХНУ ім. В. Н. Каразіна, КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія». – Вип. 42. – Харків, 2018. – С. 53–63.
9. Дебич М. А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід : монографія / М. А. Дебич. – Ніжин : ПП Лисенко, 2019. – 408 с.
10. Денисова Н. В. Системність і цілісність виховної роботи у закладі вищої освіти / Н. В. Денисова // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. / гол. ред. В. Г. Пасинок ; ХНУ ім. В. Н. Каразіна, КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія». – Вип. 43. – Харків, 2018. – С. 65–70.
11. Дидактичні системи у вищій школі : навч. посібник / автор-упоряд. В. В. Бойченко – Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. – 121 с.

12. Зайченко І. В. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник для студ. вищих навч. закладів / І. В. Зайченко, В. М. Теслюк, А. А. Каленський. – К.: Вид-во Ліра-К, 2018. – 484 с.

13. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: підручник. – 3-тє вид., переробл. і доп. / І. В. Зайченко. – К.: Вид-во Ліра-К, 2018. – 512 с.

14. Заячук Ю. Університет і суспільство: історичний вимір та сучасний глобалізований світ / Ю. Заячук // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – 2017. – Вип. 32. – С. 21–28.

15. Калашникова Н. М. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навч. посібник / Н. М. Калашникова, О. А. Жерновникова ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2016. – 260 с.

16. Кляп М. Інноваційні методи навчання у ВНЗ як інструмент інтернаціоналізації вищої освіти України / М. Кляп // Вища освіта України. – 2015. – № 4. – С. 45–53.

17. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / Г. М. Козлова. – Одеса : ОНЕУ, 2014. – 200 с.

18. Корнешук В. Інновативний потенціал сучасного педагога / В. Корнешук // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. – 2019. – № 2 (65). – С. 150–153.

19. Кочубей А. В. Педагогіка та методика викладання у вищій школі : навч. посібник / А. В. Кочубей, С. С. Якубовські ; Нац. ун-т водн. госп-ва та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2017. – 293 с.

20. Кошечко Н. Інноваційні освітні технології навчання та викладання у вищій школі / Н. Кошечко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2015. – Вип. 1 (1). – С. 35–38.

21. Михайлинин Р. Професійна готовність педагога до інноваційної діяльності: якісний аспект / Р. Михайлинин // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – 2016. – Вип. 31. – С. 11–18.

22. Нечепоренко Л. С. Педагогика высшей школы как наука / Л. С. Нечепоренко // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. / гол. ред. В. Г. Пасинок ; ХНУ ім. В. Н. Каразіна, КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія». – Випуск XXXI. – Харків, 2013. – С. 9–20.

23. Освітологія: хрестоматія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / укл. : В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоєва. – К.: ВП «Едельвейс», 2013. – 728 с.

24. Павко А. Педагогічні ідеї В. О. Сухомлинського в інтелектуальних вимірах історії та сучасності / А. Павко, Л. Курило // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – 2016. – Вип. 30. – С. 199–206.

25. Проніков О. Університетська освіта України: тенденції та інновації / О. Проніков // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – 2017. – Вип. 32. – С. 46–55.

26. Психологія вищої школи : підруч. / за ред. О. І. Власової ; КНУ ім. Тараса Шевченка. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2015. – 405 с

27. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю. М. Рашкевич. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 168 с.

28. Романовський О. Г. Дидактичні системи у вищій школі : навч.-метод. посібник / О. Г. Романовський, Т. О. Солодовник ; за заг. ред. О. Г. Романовського. – Харків : НТУ «ХП», 2016. – 86 с.

29. Рябченко В. І. Вища школа України в загальноцивілізаційному контексті: соціально-філософський аналіз з позицій світоглядно-компетентнісного підходу : монографія / В. І. Рябченко. – К. : Фітосоціоцентр, 2015. – 674 с.

30. Томаз І. А. Самостійна робота – запорука ефективності дистанційного навчання / І. А. Томаз // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. / гол. ред. В. Г. Пасинок ; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; КЗ «Харк. гум.-пед. академія» Харк. обл. Ради. – Харків, 2019. – Вип. 44. – С. 323–334.

31. Фоменко Т. М. Академічна мобільність студентів аграрних вишів: проблеми та перспективи / Т. М. Фоменко // Збірник наукових праць «Педагогічні науки» / гол. ред. В. Л. Федяєва ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2019. – Вип. LXXXVI. – С. 370–374.

32. Хомерікі О. А. Українська вища школа в умовах глобалізації: крок назад перед стрибком уперед, або шлях по замкненому колу? / О. А. Хомерікі // Грані: наук.-теор. і громад.-політ. альманах. – 2015. – № 4 (120). – С. 36–40.

33. Хрестоматія з української педагогіки : навч.-метод. посібник / упоряд. : О. С. Березюк, О. М. Власенко. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 338 с.

34. Шляхтун П. П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін : навч. посіб. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 224 с.

14.2. Електронні ресурси

1. Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята Верховною Радою України 28.06.1996 р. ; документ № 254к/96-ВР; тлумачення від 15.03.2016 р. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Всеобщая декларация прав человека [Электронный ресурс] : принята и провозглашена в резолюции 217 А (III) Генеральной Ассамблеи ООН от 10.12.1948 г. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015

3. Про вищу освіту [Електронний ресурс]: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII, ред. від 01.01.2019 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

4. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи [Електронний ресурс] : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. – Київ : Центр навч. літ-ри, 2006.– 384 с. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/sk702798.pdf>

5. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія [Електронний ресурс] : навч. посібник / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с. – Режим доступу: <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>

6. Городиська В. Педагогіка та психологія вищої школи [Електронний ресурс] : тексти лекцій / В. Городиська, М. Пантюк, В. Міляєва. – Дрогобич : Ред.-видавн. відділ ДДПУ, 2014. – 307 с. – Режим доступу:

http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/8165/1/V_Gorodinska_M_Pantuk_V_Miliaieva_Pedagogika%20ta%20psihologii%20vicshoi%20shkolu_NDLKL.pdf

7. Десятов Т. М. Стратегії та інноваційні технології організації освітнього процесу в закладах вищої освіти в умовах непередбачених викликів [Електронний ресурс] / Т. М. Десятов // вісник Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. – 2020. – Вип. 2. – С. 5–10. – Режим доступу: <http://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/3810/4078>

8. Дяченко-Богун М. Активні методи навчання у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / М. Дяченко-Богун // Витоки педагогічної майстерності / Полтавськ. нац. пед. ун-т. – 2014. – Вип. 14. – С. 74–79. – Режим доступу: <http://dSPACE.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4444/1/Djachenko.pdf>

9. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник [Електронний ресурс] / В. В. Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с. – Режим доступу: <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf?id=1cce4002-ce8d-4991-809f-f0fcd3d3994b>

10. Краснова Н. П. Взаємозв'язок та взаємозалежність самостійної роботи студентів і потенціалу соціуму [Електронний ресурс] / Н. П. Краснова // Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. – 2020 – № 2 (333). – Ч. II. – С. 167–180. – Режим доступу: <http://visnyk.luguniv.edu.ua/index.php/vped/issue/view/16/19>

11. Методика викладання у вищій школі (мотивація навчальної діяльності) [Електронний ресурс] : матеріали метод. семінару «Мотиваційний підхід до організації навчального процесу у вищій школі» / укл.: Н. Я. Кравчук, О. Є. Коваль. – Тернопіль: ТНЕУ, 2011. – 81 с. – Режим доступу: http://bahmat.at.ua/VIKL_U_VSH/metodika_vikladannja_u_vishnij_shkoli.pdf

12. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник [Електронний ресурс] / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. – Сімферополь : Дайфі, 2011. – 270 с. – Режим доступу: http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/342/1/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB_%D0%B2%D0%B8%D1%89_%D1%88%D0%BA.pdf

13. Мільчевська Г. С. Використання інтерактивних методів у духовно-моральному вихованні учнівської молоді [Електронний ресурс] / Г. С. Мільчевська //Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки. – 2018. – № 82 (2). – С. 76–79. – Режим доступу: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=znppn_2018_82\(2\)_17](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=znppn_2018_82(2)_17)

14. Мымбаева А. К. Педагогика высшей школы: история и теория научной деятельности в университетах [Электронный ресурс] / А. К. Мымбаева // Сибирский педагогический журнал. – 2007. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/pedagogika-vysshey-shkoly-istoriya-i-teoriya-nauchnoy-deyatelnosti-v-universitetah>

15. Педагогические технологии [Электронный ресурс] : учеб. пособие для студ. пед. спец-тей / под общ. ред В. С. Кукушина. – М : ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д : Издат. центр «МарТ», 2004. – 336 с. Режим доступа: <http://www.klex.ru/53o>

16. Протанская Е. С. Феномен Антона Макаренко в культуре XX века [Электронный ресурс] / Е. С. Протанская // Вестник Санки-Петербургского государственного института культуры. – 2018. – Вип. 2 (35). – С. 45–52. – Режим доступа: http://www.spbgik.ru/upload/file/publishing/vestnik/2_18.pdf

17. Рибачук А. В. Інтерактивне навчання як засіб інтенсифікації навчального процесу [Електронний ресурс] / А. В. Рибачук // Конференція на порталі web of scholar. – 2018. – Iss. 2 (20). Vol. 4. – Режим доступу: <https://ws-conference.com/webofscholar>

18. Розлуцька Г. Підготовка фахівців лісового господарства Закарпаття (1919 – 1939 рр.) [Електронний ресурс] / Г. Роз луцька // Молодь і ринок / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – 2016. – № 8. – С. 87–90. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2016_8_20

19. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / І. Стражнікова. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. – 120 с. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/3558.pdf>

Інтернет-ресурси:

<http://www.nbuv.gov.ua/node/2116> – електронні ресурси Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського

<http://pedvisnyk.knu.ua/index.php/pedvisnyk> – Вісник Київського університету, серія «Педагогіка» (архів випусків журналу в електронному вигляді)

<https://periodicals.karazin.ua/pedagogy> – Наукові записки кафедри педагогіки : збірник праць – видання Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна та КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (архів випусків журналу в електронному вигляді)

<http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/issue/archive> – Вісник Львівського університету, серія «Педагогічна» (наукові статті в електронному вигляді)

<https://philosopheducation.com/index.php/philed/issue/archive> – науковий часопис «Філософія освіти» Інституту вищої освіти Національної Академії педагогічних наук України (наукові статті в електронному вигляді)

<https://ul-journal.org/index.php/journal/issue/view/6> – Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство» Інституту вищої освіти Національної Академії педагогічних наук України (наукові статті в електронному вигляді)

<http://korolenko.kharkov.com/> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка (електронний каталог)